

№ Буйруктун көчүрмөсү

Ж.Бөкөнбаев атындагы №15 жалпы орто билим берүү орто мектеби
« COVID” Инфекциясынын андан ары жайылышын алдын алуу жөнүндө”
Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнүн 28.05.2022-жыл
№60/2 буйругунун негизинде

Буйрук кылам:

Билим берүү процессинин реалдуу режимде уюштурууда жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын

11-майындагы №244”Коронавирус инфекциясынын жайылуу коркунучун азайтуу боюнча кошумча чаралар жөнүндө (COVID) токтому менен бекитилген Убактылуу санитардык-гигиеналык жана эпидемияга каршы эрежелердин жана ченемдердин талаптарын аткаруу максатында

1.Мектепте 2022-2023-окуу жылы, карата иш-аракттердин Алгоритми (тиркеме 1) так аткарууга алынсын.

2.Коронавирус инфекциясынын жайылып кетүү коркунучун азайтуу боюнча жергиликтүү саламаттыкты сактоо уюмдары менен тыгыз кызматташтыкта иш алынып барылсын.

3.Респиратордук оорулар көбөйгөн учурда райондук билим берүү бөлүмдөрүнө үй — бүлөлүк дарыгерлерге жана ата-энелерге (мыйзамдуу өкүлдөрүнө)токтоосуз маалымат берилсин.

4.Буйруктун аткарылышы тарбия иштери боюнча директордун орун басары М.Смановага милдеттендирилсин.

5.Буйруктун аткарылышын көзөмөлдөө өзүмдө калтырылсын.

Мектеп директору

А.Н.Жоробекова

Бекитемин

Мектеп директоры

А.Н.Жоробекова

Ж.Бөкөнбаев атындағы №15 жалпы орто били берүүчү мектебинин 2021-2022окуу жылында COVID-19 (о.э.Омикрон» В. 1.1.529 штаммынын) инфекциясынын алдын алуу боюнча түзүлгөн иш планы

	Аткарылуучу иштин мазмуну	мөөнөтү	жооптуу
	COVID-19 (о.э.«Омикрон»В.1.1.529 штаммынын) инфекциясынын алдын алуу иш планы жана алгоритм менен мектеп жамаатын, окуучуларды тааныштыруу.	Январь айы	Администрация
2	COVID- 19(о.э «Омикрон»В.1.1.529 штаммынын) инфекциясы боюнча маалымат берүү ,бурчтарды уюштуруу.	февраль	Организатор Класс жетекчилер Фельдшер
3	Класстык саатгарды өтүү,жат жазуу жазуу.	февраль	Класс жетекчилер
4	Санитардык иштерди күчөтүү.Класс кабинетгерди, фаелерди, ашкананы хлор менен жууп тазалоо. Эшиктин туткаларын сүрүп туруу.	Күн сайын	Класс жетекчилер Техничкалар ашпозчу
5	Ар күнү саат 12-00 чейин келбеген окуучулардын себебин билүү жана маалыматты Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнө берүү.	Күн сайын	Класс жетекчилер
6	Окуучулардын тамак ичкен жайын, идиш-аяктарды хлор эритмеси менен тазалоо , гигиенаны туура сактоо.	Күн сайын	Ашпозчу

ДССУнун өзгөчө кырдаалдар боюнча директору Доктор Райана Франс Пресс агенттигине :

Оорунун оор өтушү жана ооруканага жаткыруу жагынан алып караганда , бизде ушул убакка чейин бардык варианттарга каршы натыйжалуулугун далилдеген вакциналар бар.

Омикрон менен башкача болот дегенге эч кандай негиз жок-деди. Анын айтымында, алгачкы маалыматтар боюнча омикрон адамдарды коронавирустан Дельта же башка турлоруно караганда катуу ооруткан жок.

Өзгөрүүлөр болсо дагы , оор жеңил жагына тартып калды – дейт ал.

Тамак-аш азык гарынын коопсуздугун жакшыртуунун беш принциби (негизи)

Тазалыкты сактагыла

- ☑ Тамак-аш азыктары менен байланыш баргандо жана аларды даярдоодо колунарды жуугула
- ☑ Даарат-анадан кийин колунарды жуугула
- ☑ Ашканага тиешелүү бардык эмеректердин үстүнкү бетин ошондой эле тамак жасоодо керектелүүчү идиш-аяктарды жуугула жана дезинфекциялагыла
- ☑ Ашкана жана тамак-аш азыктарын курт-кумурска, кемирүүчү жана башка жаныбарлардан сактагыла

Эмне үчүн?

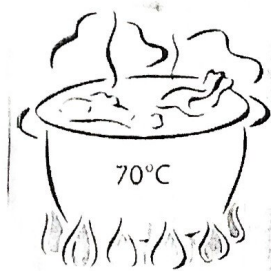
Колду тазалоо жана азыктарды сактоо - бул инфекциялардын жана паразиттердин өткөрүлүшүн азайтуу үчүн маанилүү кадамдар.

Чийки азыктарды термикалык иштетилген (бычкан) азыктардан

- ☑ Чийки эт, тоок эти жана деңиз азыктарын башка азыктардан өзүнчө сактаңыз
- ☑ Чийки азыктарды иштетүүдө ашканадан аспаптарды жана жабдууларды, бычак такталмаларды өзүнчө колдонуңуз
- ☑ Чийки азыктар менен аралашып кетпес үчүн даяр азыктарды жабык идиштерге сактагыла

Эмне үчүн?

Эт, тоок эти, деңиз азыктары жана чийки азыктардын азыктарда жана азыктардын азыктарында жашаган бактериялардын өсүшүнө жана жашоосуна жардам берүүчү микробдорду даярдоодо жана сактоодо башка азыктарга ташууларды

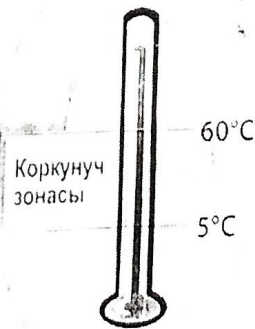

Азыктарды термикалык иштетүүдөн кылдаттык менен өткөргүлө

- ☑ Азыктарды, айрыкча эт, тоок эти жана деңиз азыктарын термикалык иштетүүдөн кылдаттык менен өткөргүлө
- ☑ Аларды даярдоо температурасы 70°C жеткенин ырастоо үчүн шорполорду жана куурмачтарды кайнаганга жеткиргиле. Эсинизде болсун даярдалып жаткан эт жана тоок этинин ширесинин өңү кызгыл эмес ачык түстө болсун. Мүмкүнчүлүк болсо термометрди колдонуңуз.
- ☑ Даяр тамактарды, жылытмаларды жакшылап ысыктыла

Эмне үчүн?

Кылдаттык менен термикалык иштетүүдөн өткөндө кайнатып, бышырганда бардык коркунучтуу микроорганизмдер өлүмгө учурайт. Изилдөөлөр 70°C температурадан жогору термикалык иштетүүдөн өткөн азыктарды колдонуу коопсуз экенин далилдөгөн. Тамак-аштардын көз бирлери менен өзгөчө көңүл буруу зарыл: булардын катарына эт фарш, эт рулеттери, эттин чоңураак кесиндиси жана тооктун бүтүн эттерин айтса болот.

Коркунуч зонасы

Азыктарды коопсуз температурада

- ☑ Үй температурасында, жылуу жерде даяр тамак-ашты эки сааттан ашык калтырбагыла
- ☑ Тез бузулуп кетүүчү жана даярдалган бардык тамак-аштарды узакка создуктурбап муздатуу зарыл (температурун 5°C төмөн болгону жакшы)
- ☑ Даяр тамактарды дасторкон жайылып бүткүчө ысык бойдон кармагыла (60°C дан жогору)
- ☑ Тамакты муздатыкынта болсо да көп убакытка чейин сактабагыла
- ☑ Азыктарды бөлмө температурасында эрип кетпегиле

Эмне үчүн?

Бөлмө температурасында микроорганизмдер тез арада көбөйүшөт. Температура 5°C төмөн же 60°C ден жогору болсо көбөйүү процесси акырындайт же токтойт. Кээ бир коркунучтуу микроорганизмдер 5°C төмөн болсо да көбөйө алышат.

Коопсуз суу жана коопсуз чийки азыктарды колдонуула

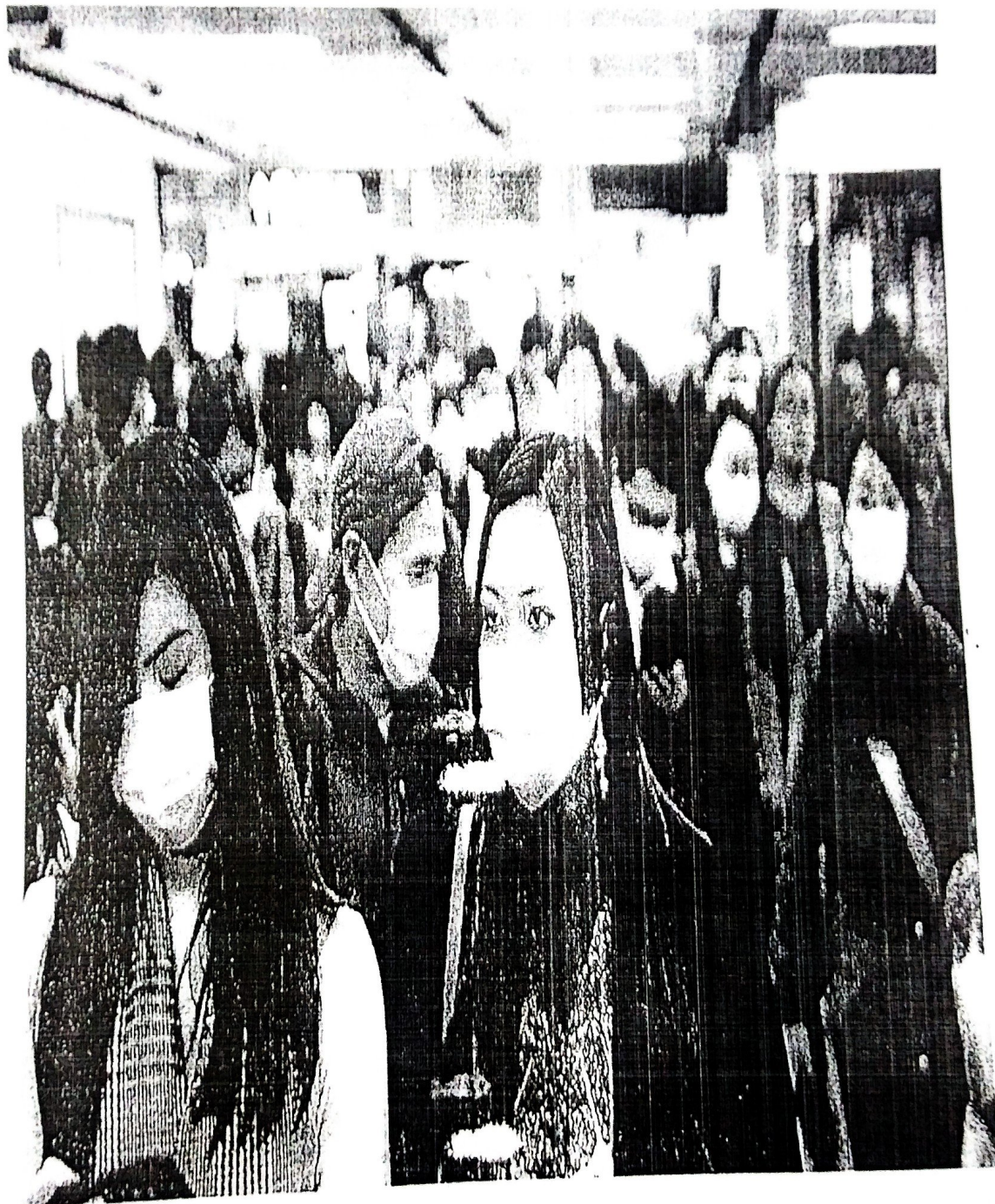
- ☑ Таза сууларды колдонуңуз же аны тазалаңыз
- ☑ Пайдалуу жана жаны азыктарды танданыз
- ☑ Коопсуздугун жогорулатуу максатында иштетилип чыккан, мисалы, пастеризацияланган сүт сыяктуу азыктарды танданыз
- ☑ Жакшылча жана жемиштерди өзгөчө чийки бойдон колдонууда жакшылап жуугула
- ☑ Сакталуу мөөнөтүнөн өтүп кеткен азыктарды колдонбогула

Эмне үчүн?

Чийки азыктар, суу жана муздайраак да коркунучтуу микроорганизмдер жакшы жийкилык заттар болушу мүмкүн. Бузулган же көбөрүп кеткен азыктардагы заттар (токсиндер) пайда болот. Кылдаттык менен танданыз жана таза жуу аларды тазалаган азыктардын коопсуз үчүн коркунучсуз.

Билүү = Алдын алуу

Сактануунун жолдору

Коронавирустун омикрон штаммы

Коронавирустун омикрон штаммы менен ооруган бейтаптарда көбүнчө пайда болгон биринчи симптом — бул эч кандай себепсиз карылдаган үн.

Экинчи стадиясында ангина болуп, мурундун бүтүшү пайда болот. Көптөгөн бейтаптар белинин оорусун, дене боюу ооруксунушун, башы ооруп, тез эле чарчап калуусун айтып, дагтанышат. Ошондой эле түн ичинде тердей беришет.

Омикрондо адатта 38 градуска чейин дене табы көтөрүлөт. Бирок, ал узакка созулат. Omicron coronavirus штаммы катуу респиратордук оорулардын классына кирет. Симптомдору 3-5 күндө эле пайда болот. Жалпысынан алганда, оору сасык тумоо сыяктуу өтөт. Бул оору иммунитетти начар адамдар үчүн коркунучтуу. Рак, жүрөк өнөкөт оорусу, өлкө, дем алуу органдарынын оорулары, кант диабетти жана башка оорулар менен ооругандар үчүн бул оору оор болушу мүмкүн.

Омикрон штаммы башка коронавирустарга караганда жети эсе тезирээк жайылып жатат.

Көптөгөн бейтаптарда оору жеңилерээк, бирок жаңы штаммдын коркунучу тез жугат. Эгерде өтө тездик менен жайыла турган болсо, саламаттыкты сактоо системасы үлгүрбөй калышы мүмкүн.

Өзгөчө өнөкөт ооруусу барларга, эмдөөдөн өтүү сунушталат. Мындан тышкары, санитарлык-эпидемиологиялык алдын алуу иш-чараларын унутпаш керек. Беткап кийүү, антисептиктерди колдонуу жана колду жуу, аралыкты сактоо өңдүү алтын эрежелерди сактоо зарыл.

Кыргызстанда коронавирустун "омикрон" штаммы катталды Анын белгилери кандай?

Омикрон штаммынын алгачкы белгилери коронавирустун башка турлрүнөн айырмаланат. Бул тууралуу Республикалык жугуштуу оорулар ооруканасынын башкы дарыгери Гулжигит Алиев айтып берди.

Өзүңүздү алсыз сезип, булчуң эттериңиз ооруп жатса, бул коронавирустун омикрон штаммынын белгиси. Мындан сырткары тамак ооруп, ундун буттуусу, кургак жөтөл, баш оору, жүрөктун каттуу согушу, дененин жанчылып оорусу сыяктуу белгилер байкалат.

Бул коронавирустун өтө оор туру. Башка штаммдардан айырмачылыгы жыт жана даам сезуу сезимдери сакталып калат, - дейт адис.

Ошондой эле омикрон штаммына жалдыккан адамдар өз алдынча дарыланбай дароо дарыгерге кайрылуусу керек экендигин кошумчалады.

Кошуналар минтип айтты эле, бул дарыны ичиптир деп өз алдынча дарыланган туура эмес. Бизге келгендердин көбү келгендердин көбү 15-20 күнгө чейин үйүндө дарыланып, убагында дарыгерлерге кайрылбай жандандыруу бөлүмүнө жатып калган учурлар болуп жатат.

Ошондуктан жогорудагы белгилер байкалса, тез аранын ичинде дарыгерлерге кайрылып, алардын көзөмөлүндө болуу керек

Омикрондун симптомдору кандай?

Суранбаевдин айтымында ,омикрондун негизги симптомдору:

- Баштын катуу оорушу*
- Алсыроо,шалдыроо*
- Денедеги булчуңдардын, айрыкча бел булчуңдарынын оорушу*

Ошондой эле тункусун тердөө , чучкуруу,ашыкча чарчап- чалыгуу дагы байкалат.

Омикрон менен башка варианттардын эмне айрмасы бар?

Омикрон дуйнөнү чочутуун жаткан себеби бул вирус Кытайдын Ухан жергесинен чыккандан бери болуп көрбөгөндөй өзгөрүүгө дуушар болгону.Демек , тупку вариантын колдонуу менен жасалган вакцина анчалык деле таасирдуу болбой калышы ыктымал.

Омикрон вариантында мурда байкалган жана байкалбаган ар турдуу мутацияларды камтыйт.

Эң эле орчундуусу вирустагы учтуу протеиндерде.Коомчулуктун көңулун бурган да ,көптөгөн вакциналардын көздөгөнү да ошол.